

DE AFGHANEN.

De Afghanen bewonen eene landstreek in Azië, vroeger Oost-Perzië geheeten, thans Afghanistan, of ook naar de hoofdplaats Kabul of Kabulistan, welke begrensd is ten oosten door China en Hindostan, ten zuiden door Beloedsjistan, en ten westen en noorden door Iran en Tartarije. Zij bestaan uit verscheidene stammen, welke een gemeenschappelijk opperhoofd in den Schach van Kabul erkennen. Het land is bergachtig, de vlakten die door onderscheidene rivieren, van welke de Indus de voornaamste is, bewaterd worden, hebben schoone weiden en vruchten in overvloed. De Afghanen zijn de voornaamste bewoners van dit land en maken met de Tadsjits en Hindoes eene bevolking van 10 à 12 miljoen zielen uit; zij zijn een dapper volk, dat veel handel drijft.

De Afghanen maken geene uitzondering op de algemeene beschrijving

DE CHRISTELIJKE FAMILIEKRING, VII.

die de Heilige Schrift van 's menschen geaardheid geeft. Ook zij zijn „hatelijk en elkander hatende." Tamerlan spreekt van de Afghanen als van een barbaarsch volk, overgegeven aan plunderzucht, en bij lange na niet zoo gevorderd in beschaving als de Tartaren. Ferrier verhaalt ons van Allah-Eddin, een Afghanen opperhoofd, die Ghuznee, de hoofdstad, heroverde, nadat zij door Beiram den Tartaar genomen was. De woede en uitpattingen van Allah-Eddins leger bewijzen dat de soldaten een ingekankerden hartstogt hadden om te plunderen, en dat zij zoo wreed van inborst waren dat zij met het bloed der overwonnelingen de kalk aanmengden, waarmede zij de muren der stad herstelden.

Toch is deze woeste aard niet even sterk bij alle stammen der Afghanen. De Lohanie-stammen, bijvoorbeeld, zijn over het geheel vreedelievende, ondernemende kooplieden, die eeuwenlang de Soliman-bergen zijn doorgetrokken om handel te drijven met de bewoners van Indië, in Scinde en Derajat. Maar tusschen de Lohanie- en Wuzierie-stammen

51

heeft eene bloedige vete geheerscht, en van weerszijden wordt geen kwartier gegeven. Van het oogenblik af dat de Lohanie-karavanden de bergpassen van de Wuzeries betreden, gaan zij in slagorde marcheren; en woedend zijn de gevechten die er geleverd worden, en zeker komen zij er niet door zonder verlies van hier een kameel, daar een baal goeds, ginds eene vrouw, elders een kind. Aan de indische zijde der bergen gelijken zij op een krijgshaftig volk, en niemand ziet hen daar, of hij wordt getroffen over het aantal wonden waarmede zij overdekt zijn. Maar zoodra komt men niet op britsch grondgebied of men vindt hunne wapenen afgelegd, hunne kameelen grazende langs de heuvelen, en hunne koopwaren in de naastbijgelegen steden ontpakt en ten verkoop uitgesteld. De zendelingen die in Afghanistan zelf het evangelie willen brengen, zijn genoodzaakt met de Lohanie-karavanden mede te trekken.

Bovenstaande plaat stelt eene karavaan van Lohanie-Afghanen voor, die van uit Dadoer den Bolan-pas ingaan, terwijl de Wuzerie-Afghanen op de loer liggen om de karavanden te berooven.

Geen vrede op aarde zoolang de Vredevorst niet zijn schepter over geheel de aarde uitstrekt, en Hij zelf niet in het harte woont.

T. M. L.

EUGÈNE DEVÉRIA.

Eugène Devéria was een der voornaamste fransche schilders. Door zijnen broeder, Achille Devéria, opgevoed, had hij zich, reeds op 21 jarigen leeftijd, door zijn schoon schilderstuk „de geboorte van Hendrik IV” onderscheiden. Aan het hoofd der romantische school geplaatst, stond de schitterendste loopbaan voor dezen jongeling, vol vuur en volhardenden ijver, open. Maar de Heer deed hem eensklaps te midden van zijnen loop stilstaan, door zijne „wonderboomen” op te droogen, zoo als hij het zelf gezegd heeft, en bestemde hem voor iets nog beters.

Eugène Devéria was met een grooten arbeid in de hoofdkerk van Avignon bezig, waarvan hij de prachtige fresco's schilderde, die, zegt men, een der titels van zijnen roem zijn, toen hij door eene borstziekte werd aangetast, die hem den dood zeer nabij bragt. Maar deze ziekte was niet tot den dood. De warme minerale wateren, met de zachte luchtgesteldheid van Pau vereenigd, moesten hem doen herstellen. En eene andere, veel kostbaardere genezing zou zich aan zijne ziel openbaren.

Tot nog toe was Devéria geheel onverschillig voor godsdienstige zaken geweest, en het gezelschap, waarin hij geleefd had, was niet geschikt hem daarvoor belang in te boezemen. In zijne ziekte, in 't gezigt van eenen waarschijnlijken dood, vroeg hij zich voor de eerste maal ernstig af: „Wie ben ik? Wat is mijn oorsprong en mijne bestemming? Is de godsdienst eene werkelijkheid of niet?” — Hij wendde zich door briefwisseling tot priesters, toen tot Evangeliedienaars, besloten om de waarheid, van welken kant dan ook, aan te nemen. Toen ried een zijner vrienden hem, tot de bron-zelve van de christelijke openbaring, tot den Bijbel, te gaan. Hij schafte zich 't heilig boek aan; hij las het met opregtheid en eenvoudigheid des harten, hij vond er goddelijke merkteekenen in, die zijne ziel overtuigden. Hij gevoelde dat het Evangelie waar was; hij omhelsde het vurig, even als de arme onwetende, in wiens oogen het licht schittert, even als de schipbreukeling, die een reddingtouw aangrijpt. Hij geloofde. Hij voegde zich bij de protestantsche kerk, die hem meer met Gods woord bleek overeen te stemmen; hij gevoelde zich gelukkig, en van dit oogenblik af begon voor hem een geheel nieuw leven.

De predikant der hervormde gemeente te Pau schrijft aangaande hem:

„Ik durf zeggen, ik heb geen geregelder en beziger leven gekend dan dat van mijnen lieven broeder Eugène Devéria. Verplicht, om wilde hij niet zijne herstelde gezondheid benadeelen, zich te Pau te vestigen, heeft hij bijna 20 jaar aldaar gewoond. Zijn naam meer dan zijne bekwaamheid heeft door deze afzondering geleden, in welke hij ten aanzien van zijne kunst geleefd heeft. Maar hij heeft nooit de schilderkunst, „zijn vak” zoo als hij zeide, vaarwel gezegd. Hij vervulde dagelijks geregeld zijne taak, voortreffelijk gelijkende portretten en uitstekende schilderijen makende, die waarschijnlijk na zijnen dood meer gewaardeerd zullen worden, om de bevalligheid en schoonheid der teekening, den rijkdom der kleurmenging. Hij heeft, behalve zijne groote doeken, voortreffelijke schilderstukken achtergelaten. De echtscheiding van Catharina van Aragon, de dood van den zoon der Sunamitische,

een treffend tooneel uit den St. Bartholomeüsnacht, het afscheid van Calvijn aan de Synode van Genève, enz., zijn kleine schilderstukken vol harmonie en in vele opzigten te waarden. Maar zijne schilderkunst nam volstrekt hem niet geheel in. Als Christen was hij voor velen, die voor hem zaten als hij hunne portretten maakte, door zijne met zout en bevalligheid gemengde gesprekken, tot zegen. Hij oefende in de kerk een waar leeraarsambt bij geringen, armen en kinderen uit; gedurende 18 jaren heeft hij de Zondagschool te Pau bestuurd. Het was zijn werk bij voorkeur, zijn hoofd-werk, zoo als hij zelf zeide. Hij bestudeerde den Bijbel met bijzondere zorg, en gaf zich de moeite iedere zijner lessen te schrijven, zoo als talrijke schrijfboeken over het Oude en het Nieuwe Testament (het geschiedkundige gedeelte), door zijne fraaije hand geschreven, getuigen. Hij had eenen overvloed van gedachten en van beelden, die in zijne schoone taal uitgedrukt en door zijne mooie stem gesproken, op de kinderen en 't aankomende geslacht den levendigsten indruk maakten. Iederen zondagavond bestuurd hij de samenkomst in de kerk en verkondigde er Gods Woord, slechts Jezus Christus en dien gekruist willende dienen. Vooral hadden zijne gebeden eene wijding, eene doordringende kracht. Hij legde er met zoo veel opregtheid zijne zonden en de zonden zijner broeders in bloot; hij nam zóó ijverig de toelugt tot Gods genade, wist zoo goed voor hen die lijden en weenen te pleiten, en God zoo goed voor zijne geestelijke weldaden te danken! Als hij eene bijeenkomst niet bijwoonde, of als hij niet een oogenblik vóór den tijd kwam, vroeg men wat er gebeurd mogt zijn. Maar vooral bij armen, bij zieken moest men hem zien en hooren: deze man met zulke zoo scherp geteekende en zoo forsche trekken had de zachtmoedigheid des lams, hij was teeder als eene zuster, en zijn hart scheen een schat van vertroosting te bevatten.

„Eugène Devéria heeft eene menigte handschriften achtergelaten, zijn Dagboek, zijne Zondagschool, de overdachte Spreuken, vele godsdienstige gedichten die verdiende gedrukt te worden. Hij heeft al de Psalmen Davids in verzen overgezet, in eenen stijl die dikwijls de zachtvaardigheid, de kracht of de majesteit van den Bijbel herinnert.

„Hoe kon hij zooveel doen! Men moet deze uitkomsten zonder twijfel aan eene groote gemakelijkheid om te arbeiden toeschrijven, maar vooral aan zijne volharding in den arbeid en aan het zoo regelmatige gebruik van zijnen tijd. In ieder jaargetijde, winter of zomer, was hij om 5 uur des morgens aan den arbeid. De drie eerste uren van zijnen dag gebruikte hij voor 't gebed, het lezen, de overdenking van Gods Woord, aan de voorbereiding voor zijne lieve Zondagschool; vervolgens kwam de arbeid van den kunstenaar, de schilderkunst, de teekenschool, tot half 5 uur. Dan kleedde hij zich, om dezen of genen armen zieke, dit of dat lijdend of verlaten schepsel te bezoeken. 's Avonds ging hij zelden uit, als het niet was voor de bijeenkomsten of de bezoeken van vrienden. Maar hoe belangrijk ook het gezelschap ware, waarin hij zich bevond, en de bekoorlijkheden der gesprekken, aan welke hij zich geheel overgaf, om half 10 uur vertrok hij, om den volgenden dag den arbeid te hervatten, die hem niet alleen een pligt, maar een geluk en een voorregt was.”

Deze arbeid werd op eens afgebroken. Niemand verwachtte nog zijn dood; niemand, behalve misschien hijzelf, die er 't voor gevoel van had, en eenige maanden te voren, op 't punt om naar Parijs te vertrekken, in eenige treffende bladzijden zijne laatste wilsbeschikkingen ter neder schreef, en als een arme reiziger sprak, die twijfelt, of hij wel tot zijn huis terug zal keeren.

In deze uiterste wilsbeschikking maakt de vrome en getrouwe Devéria melding van een groot aantal zijner vrienden, die hij allen aan den voet van den troon des Lams verwacht.

Den 3^{den} Februarij des jaars 1865 werd Devéria na weinige uren lijdens als plotseling weggenomen. Den dag te voren had hij nog twee arme zieken bezocht, als gewoonlijk gearbeid, zelfs eene bijeenkomst van schilders bijgewoond, zonder dat hem iets scheen te deren. Den zondag te voren had hij nog in zijne Zondagschool onderwezen en met zijne gewone vriendelijkheid tot de kinderen gesproken, en 's avonds in de bijeenkomst van broeders en zusters der gemeente met opgewektheid gesproken over de hoedanigheden van den Goeden Herder. De eerwaarde Cadier verloor in hem zulk een trouw en degelijk helper in de gemeente, dat hij verklaarde: „Een leeraar kan men vervangen, maar wie zulk een werkzaam lid der gemeente?”

W.